

A Győri Ítéltábla a dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a Szilágyi és Világosi Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r.**, a Szilágyi és Világosi Ügyvédi Iroda által képviselt **II. r. alperesek** ellen **sajtó-helyreigazítás** iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2016. október 28. napján kelt 18.P.20.876/2016/5/I. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, és 15 napos teljesítési határidő mellett kötelezi az I. r. alperest az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére:

2016. szeptember 24. napján „Jogerősen elítélték az ...-t és ahu-t” címmel megjelent cikkünkben a valóságot hamis színben tüntettük fel, egyrészt annak híresztelésével, hogy a dr. **H.Cs.** által indított személyiségi jogi perben a Kúria kimondta volna azt, hogy a per I. r. alperese (dr. **C.Cs.**) is jogot sértett kijelentésével, másrészt annak híresztelésével, hogy **C. Cs.**nak immár arról is jogerős papírja van, hogy (...) hazug és rágalmozó is.

Az I. r. alperes a fenti helyreigazító közleményt „helyreigazítás” címmel az időszaki lap a sérelmezett cikk megjelenésével azonos oldalán és betűméret alkalmazásával, akként köteles megjeleníteni, hogy a „helyreigazítás” cím a sérelmezett cikk címével megegyező betűmérettel jelenjen meg.

Mellőzi az ítéltábla a felperes II. r. alperes javára történő elsőfokú perköltségben, illetve az állam javára feljegyzett illetékben történő marasztalását.

Kötelezi a II. r. alperest, hogy fizessen meg az illetékügyben eljáró hatóság felhívására az állam javára 36.000 (Harminchatezer) forint feljegyzett elsőfokú, illetve 48.000 (Negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárás illetéket, továbbá 15 napon belül a felperesnek 12.700 (Tizenkettőezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállított tényállás szerint 2013. évben dr. **H.Cs.** pert indított jelen per felperese, dr. **C.Cs.**, mint I. r. alperes, a ... II. r. alperes és a ... III. r. alperes ellen személyhez fűződő jogainak megsértése miatt (a továbbiakban: alapper).

Az alapperben eljáró Veszprémi Törvényszék 7.P..../2013/42/II. számú ítéletével a keresetet az alapper I. r. alperesével szemben elutasította, az alapperbeli II. és III. r. alpereseket marasztalta. Kötelezte őket arra, hogy elégtételként 15 napon belül saját költségükön a www....hu <<http://www....hu>> honlap közélet rovatában az eredeti közleménnyel azonos betűtípussal tegyék közzé az alábbi közleményt:

„A 2013. április 29-én megtartott sajtótájékoztatón azi **Szervezetének képviselője** valótlanul állította, a ... ahu-n megjelent „a trafiktörvény az államosított korrupció iskolapéldája” című cikkben valótlanul híresztelte, hogy ...en a trafikpályázat nyerteseiről a végső döntést dr. **H.Cs.** mondta ki. Ezért vele szemben sajnálkozásunkat fejezzük ki.”

Az alapperbeli elsőfokú ítélettel szemben - annak részben történő megváltoztatása iránt - az alapper felperese is fellebbezéssel élt, azonban **fellebbezése a keresetét az I. r. alperessel szemben elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést nem érintette, így az első fokon jogerőre emelkedett.**

Az alapperbeli másodfokú eljárásban a II. r. alperes fellebbezése alapján a Győri Ítéltábla Pf.I..../2015/5/I. számú ítéletével az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta, és a II. r. alperessel szemben a keresetet teljes egészében elutasította.

A jogerős ítélettel szemben az alapper felperese terjesztett elő **felülvizsgálati kérelmet**, melyben annak részbeni hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy a Kúria keresetének adjon helyt.

A Kúria a 2016. szeptember 21. napján megtartott tárgyaláson hozott ítéletében a felülvizsgálati kérelmet alaposnak találta, s az elégtételadásra vonatkozó közlemény céljának elérése érdekében rendelkezett az alapperbeli

I. r. alperes nevének a közleményben történő feltüntetéséről. A Kúria ítéletét az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában még nem foglalta írásba.

Az I. r. alperes 2016. szeptember 24. napján megjelent lapszámában „Jogerősen elítélték az ...-t és ahu-t” címmel megjelent cikk szövege az alábbi volt:

„Azi képviselője, dr. C.Cs. 2013-ban tartotta azt a sajtótájékoztatót, ahol elhangzott: dr. H.Cs., a város országgyűlési képviselője hozta meg a végső döntést arról, hogy kik nyerhetteken a trafikpályázatokon. Dr. H. ekkor pert indított C., az ..., valamint az információt közlőhu portál ellen.

E hét szerdáján a Kúria felülvizsgálati eljárásban úgy döntött, hogy az ... és ahu megsértette a jó hírnévhez való személyiségi jogát, és **azt is kimondta, hogy az elsőrendű alperes, dr. C.Cs. is jogot sértett kijelentésével.** A Kúria szerint a politikusok közszereplők, így többet kell eltűrniük, ám az nem tartozik közé, ha teljes valótlanságot állítanak róluk nyilvánosan - mondta el dr. H.Cs. ügyvédje, dr. V.I..

- Ismét győzött az igazság - reagált a hírre dr. H.Cs. is. - **C. Cs.nak** - akit más ügyben a független bíróság jogerősen szabadságvesztésre ítélt adócsalás és okirat-hamisítás miatt - **immár arról is jogerős papírja van, hogy nem csak csaló és hamisító, de hazug rágalmazó is.** Ez az ember azi frakcióvezetője. Őt választották főnöküknek I., N. és a többiek. Szégyen ez az ...-re, és szégyen ez az ember ...nek is!"

A felperes 2016. szeptember 26. napján sajtó-helyreigazítás iránti kérelmet jutatott el az I. r. alpereshez, melyben a helyreigazítást a fenti cikk alábbi két kitétele miatt kérte:

„a Kúria (...) azt is kimondta, hogy az I.r. alperes, dr. C.Cs. is jogot sértett kijelentésével”;

„C. Cs.nak (...) arról is jogerős papírja van, hogy (...) hazug, rágalmazó”.

Az I.r. alperes a helyreigazítás iránti kérelemnek nem tett eleget.

* * *

A felperes 2016. október hó 10. napján a bírósághoz érkezett keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az I. r. alperest az általa megjelölt tartalmú helyreigazítás közzétételére a II. r. alperest pedig a feljegyzett kereseti illeték megfizetésére.

Helyreigazítás címmel az alábbi nyilatkozat közzétételét kérte: „A 2016. szeptember 24. napon megjelent cikkünkben azt a valótlan tényt állítottuk, hogy a Kúria kimondta, hogy dr. C.Cs. jogot sértett egy kijelentésével, továbbá valótlanul híreszteltük, hogy C. Cs.nak arról is jogerős papírja van, hogy hazug, rágalmazó.”

Kérte, hogy a helyreigazító közleményt az I.r. alperes a sérelmezett cikkel azonos oldalon, ugyanazon a helyen és betűmérettel, valamint a helyreigazítás szót a cikk címével megegyező betűmérettel jelenítse meg.

Arra hivatkozott, hogy vele szemben az alapperbeli elsőfokú ítélet dr. H.Cs. keresetét elutasító rendelkezése első fokon jogerőre emelkedett, az ítéleti rendelkezés szerint dr. H. Cs.val szemben a valótlan tényállítással megvalósuló személyiségi jogsértésért felelősség őt nem terheli, azaz vele szemben H.Cs. már az elsőfokú eljárás során pervesztes lett. A Kúria döntésében hangsúlyozta is, hogy ítélete nem arról szól, hogy dr. C.Cs. jogsértést követett el.

Az alapperben első fokon jogerőre emelkedett vele szemben a keresetet elutasító ítéleti rendelkezés, így ítélt dolog az, hogy dr. H.Cs. jogait nem sértette meg. A Kúria ítélete csak az elégtételadás céljának elérése érdekében nevesítette őt az elégtételt adó közleményben az ítélet szóbeli indokolása szerint azonban ez nem jelenti azt, hogy a Kúria vele szemben a jogsértés elkövetését állapította volna meg.

Az elégtételt adó, őt nevesítő közlemény megjelenése és a jelen per tárgyát képező cikk közé nem lehet egyenlőségjelet tenni, s ezzel egy korábbi bírói döntést nem lehet fordítottan beállítani. Dr. H.Cs. vele szemben pervesztes lett, ezt nem lehet pernyertességgént beállítani. A cikk kapcsán az átlagolvasó arra a következtetésre jut, hogy nemcsak az alapper II. és III. r. alperese, hanem ő is jogot sértett.

* * *

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a sérelmezett cikkbeli állítások a valóságnak megfelelőek, azok a Kúria előtt folyamatban volt ügy tárgyalásán elhangzottak. A felülvizsgálati kérelem tárgya az volt, hogy a Kúria változtassa meg az elégtételadás szövegét és konkrétan mondja ki, hogy a jelen per felperese valótlanul híresztelt a tekintetben, hogy ...en a trafikpályázat nyerteseiről a végső szót dr. H.Cs. mondta ki.

Az, hogy dr. **C.Cs.** is jogot sértett kijelentésével, nem jelenti azt, hogy ez egyben személyiségi jogsértés is lenne, hiszen a felülvizsgálati eljárásnak nem volt tárgya dr. **H. Cs.**-nak az I. r. alperessel szemben már jogerősen elbírált kereseti kérelme.

* * *

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg külön felhívásra az államnak 36.000 forint feljegyzett eljárási illetéket, illetve a II. r. alperesnek 15 napon belül 29.050 forint perköltséget.

A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának II. pontja felhívása mellett rámutatott, hogy az I. r. alperes a sérelmezett cikkben a felperesről valótlan tényeket állított, nem híresztelt, vele szemben a való tényeket hamis színben nem tüntetett fel, emiatt helyreigazításra sem kötelezhető. A cikk címe egyértelműen utal arra, hogy dr. **H.Cs.** az alapperbeli II. és III. r. alperessel szemben lett pernyertes.

Az nem volt vitás, hogy a felperes tette a dr. **H.Cs.** személyére vonatkozó kijelentést, mely az alapper II. és III.r. alperesének pervesztését eredményezte, ezt pedig **nem lehet másként értelmezni, minthogy az alapper I. r. alperese is jogsértést valósított meg.** Az átlagolvasó számára az a lényeges információ, hogy a Kúria szerint a per felperesétől származó kijelentés volt a jogsértő. A Kúria ítélete a felperest nevesíti is, emiatt nem jogsértő az a kitétel sem, hogy „**C. Cs.**-nak (...) arról is jogerős papírja van, hogy (...) hazug, rágalmazó”. Ez a mondat csak arra utal, hogy a Kúria ítélete az elégtételadás szövegében feltüntetni rendelte a felperes nevét is.

Kiemelte, hogy **a cikk nem hordozza magában azt a tartalmat, hogy dr. H.Cs. a felperessel szemben pernyertes lett.** A tudósítás a valóságnak megfelelő a tekintetben, hogy az alapügy II. r. és III. r. alperese sértette meg dr. **H.Cs.** jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát. A felperes kapcsán csak azt foglalja magában, hogy a felperes kijelentése jogot sértett, s ez a Kúria által közzétenni rendelt közlemény szövegében is megjelenik.

* * *

Az ítélet keresetének megfelelő megváltoztatása iránt a felperes terjesztett előfellebbezést azzal, hogy amennyiben az kerülne megállapításra, hogy az I. r. alperes nem valótlan tényeket állított, hanem a való tényeket hamis színben tüntette fel, úgy a jogsértést ez alapján kérte megállapítani.

Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság teljesen megalapozatlanul jutott arra a jogi álláspontra, hogy az I. r. alperes nem kötelezhető helyreigazításra. Az alapperben eljáró bíróságok egyike sem állapította meg jelen per felperesének jogsértő magatartását. A perbeli cikket dr. **H.Cs.** lényegében önkényes, a Kúriai ítélettel összhangban nem álló elégtételadásra használta fel.

Az elsőfokú bíróság azon egyértelmű ténnyel szemben, hogy a felperes vonatkozásában dr. **H.Cs.** peresztes lett **relativizálta a jogerős ítéletet**. A Kúria szerint a kijelentés sértett jogot, míg a cikkben dr. **C.Cs.** van jogsértőként nevesítve, más a két mondat alanya. **Az átlagolvasó a sérelmezett közlésből arra következtet, hogy C.Cs. is jogot sértett**, ahogyan az alapper II. és III. r. alperese.

Az elsőfokú bíróságnak az nem volt dolga, hogy az alapperbeli jogvitát érintően bármilyen jogsértést megállapítson, így hatáskörét átlépve járt el amikor megállapította, hogy a sérelmezett kijelentést nem lehet másként értelmezni, minthogy az jogsértést valósított meg. Arról pedig végképp nincs szó, hogy létezne olyan bírósági ítélet, amely a felperesről megállapítaná, hogy hazug, rágalmazó.

Az I.- II.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

* * *

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A Kúria - a másodfokú tárgyalás időpontjában már írásba foglalt - Pfv. .../2016/9. számú ítéletében a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét a II. r. alperes tekintetében is helybenhagyta, és az elsőfokú bíróság ítéletének az elégtétel adására vonatkozó rendelkezését akként változtatta meg, hogy a II.-III. r. alperesek az elégtételt adó nyilatkozatban kötelesek közölni, hogy a jogsértő közlést a sajtótájékoztatón azi Szervezetének képviselője dr. **C.Cs.** tette.

A Kúria az ítélet indokolásában rámutatott, hogy amennyiben a jogsértő közlésből is kiderül a nyilatkozó személye, úgy a jó hírnév híreszteléssel megvalósuló megsértése esetén az elégtételadás akkor tölti be a funkcióját, ha az elégtétel szövege is tartalmazza a nyilatkozat forrását vagy a nyilatkozó természetes személynek a megjelölését.

Rámutatott, hogy a helyreigazító közlemény tartalma nem függ attól, hogy a nyilatkozó személlyel szemben a polgári per eredményes volt-e, a jogerős ítélet a jogsértést megállapította-e, elégséges hogy a nyilatkozat jogsértő volta a II.-III. r. alperesekkel szemben megállapítást nyert. Az adott esetben a közzétenni rendelt közlemény **nem az I. r. alperes által elkövetett jogsértés tényét**, hanem azt tartalmazza, hogy a jogsértőnek minősített nyilatkozatot az I. r. alperes tette, amely a valóságnak megfelel.

* * *

A felperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság - a fenti kiegészítéssel - a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg, érdemi döntésével és annak indokaival azonban az ítéletábra - az alábbiakban kifejtettek szerint - nem értett egyet.

A kereset tárgyát képező, jogsértőnek megjelölt tényállítást tartalmazó kitételeket a cikk híresztelés formájában - dr. **H.Cs.** ügyvédje, illetve dr. **H.Cs.** nyilatkozataként - szerepelteti a szövegben, mellyel összefüggésben helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az elsődleges nyilatkozatokhoz hasonlóan helyreigazítás tárgyát képezhetik.

A sajtó-helyreigazítás elbírálásánál irányadó szempontokról szóló **PK 12.** számú kollégiumi állásfoglalás **II. pontja** szerint a sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összefüggő részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a **társadalmilag kialakult közfelfogásra** is. A PK indokolása szerint a szövegkörnyezetre figyelemmel kell megállapítani, hogy a közlemény egészében - esetleg címében - kifejezett tényállításaival meghamisítja-e, hamis színben tünteti-e fel a valóságot, ezért alkalmas-e a személyhez fűződő jogok vagy érdekek megsértésére, mely megalapozza-e a helyreigazítás elrendelését.

A konkrét esetben a kifogásolt cikkek sérelmezett kitételei a cikk egészével egybevetve, a társadalmi érintkezésben általánosan elfogadott jelentésük szerint vizsgálva **a valóságot hamis színben tüntetik fel, s** alkalmasak a személyhez fűződő jogok vagy érdekek megsértésére is.

A Kúria a személyiségi jogi per II. r. alperesének terhére változtatta meg a jogerős ítéletet megállapítva, hogy annak magatartása a felperes személyiségi jogait sértő volt, illetve a II. r. és III. r. alperes vonatkozásában közzétenni rendelt elégtételt adó nyilatkozat tartalmát módosította annyiban, hogy a nyilatkozatban a II. r. és III. r. alperest annak közzétételére is kötelezte, hogy a sajtótájékoztatón elhangzott a jogsértő közlést azi szervezetének képviselője, dr. **C.Cs.** tette.

Ebből következően a felülvizsgálati eljárás során nem került megállapításra dr. **C.Cs.** jogsértése (személyes felelőssége), a közzétenni rendelt közlemény csupán azt tartalmazza, hogy ő tette azt a kijelentést, amellyel összefüggésben a személyiségi jogi per II. r. és III. r. alperesének terhére a személyiségi jogsértést a bíróság kimondta.

A cím ugyan a valóságnak megfelelően tünteti fel, hogy az alapper II. és III. r. alperese lett pervesztes, a cikk szövegében sérelmezett két kitétel azonban - együttesen és a szöveg egészével szemben értelmezve - mégis a valóság olyan hamis látszatát kelti, mely szerint a felülvizsgálati eljárásnak is tárgyát képezte dr. **C.Cs.** polgári jogi felelősségének a vizsgálata is.

Ezzel szemben a valóság az, hogy a személyiségi jogi alapperben az elsőfokú bíróság az úgynevezett „betudás” elméletére hivatkozással elutasította dr. **H.Cs.** keresetét dr. **C. Cs.**val (az alapperbeli I. r. alperessel) szemben. Az elsőfokú ítélet ezen rendelkezése fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, így az sem a fellebbezési, sem a felülvizsgálati eljárásnak nem képezhette tárgyát. Az elsőfokú ítélet tényállásának kiegészítéséből egyértelmű, hogy a **Kúria ítélete nem azt mondta ki (mint a sérelmezett kitétel), hogy dr. C.Cs. is jogot sértett kijelentésével.**

A sérelmezett cikk még csak nem is hivatkozik arra, hogy mi az elégtételadás keretében közzéteendő közlemény tartalma, s nem is a közlemény szövegének Kúria általi megváltoztatásából von le következtetést, mint azt az elsőfokú bíróság - a fellebbezésben helyesen hivatkozottaknak megfelelően - a sajtóhelyreigazítási per kereteiből kilépve tette. A cikk szövege nem arra utal ami ténylegesen történt, hogy egy elégtételadás keretében kell a felperest a közleményben nevesíteni, hanem a felülvizsgálati eljárásban történeteket tényállításként és a valóság (a jogerős ítélet) félreértelmezésére alapot adó módon tálalja.

Mivel dr. **C. Cs.**val szemben a személyiségi jogsértés szankcióinak alkalmazására irányuló kereset jogerősen elutasításra került, így a per egyéb alpereseivel szemben tovább folyó eljárásban nem volt eljárásjogi lehetőség

annak megállapítására, hogy dr. C.Cs. állításával **saját személyében** jogot sértett-e a kijelentésével vagy sem. A kijelentés jogsértő jellege is kizárólag a jogorvoslati eljárásokban érintett II.-III. r. alperes híresztelésnek minősülő magatartásával összefüggésben volt vizsgálható.

A cikk fenti megfogalmazásából következő „pontatlanság” nem minősül a ténylegesen történetekhez és a közlemény egészéhez képest - illetve a felperes személyhez fűződő jogainak, illetve érdekeinek szempontjából - lényegtelen, közömbös tévedésnek, pontatlanságnak. Pernyertessége esetén minden érintett joggal várja el, hogy a jogerős ítélettel szemben senki ne keltsen olyan látszatot, hogy pervesztes lett, s a személyes felelősségét jogerős ítélet meg is állapította. Ez akkor is igaz, ha a híresztelő alapperbeli II.-III. r alperes felelőssége az I. r. alperes által tett kijelentés kapcsán került megállapításra.

A fentiekre tekintettel az ítélőtábla a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, s a felperes által kért - indokoltnak talált - feltételekkel, de a rendelkező részben írt tartalommal rendelte el a helyreigazítás közzétételét.

A megváltozott pernyertességhez igazodóan a jogi személyiséggel bíró kiadó, a II.r. alperes köteles viselni a felperes jogi képviselési költségből álló másodfokú perköltségét - a felperes az elsőfokú eljárásban perköltséget nem igényelt -, valamint mindkét fokú eljárásban a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta miatt feljegyzett illetéket (Pp. 78.§ (1) bekezdés, 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3.§ (3), (5) bekezdés, 4/a.§, 6/1986. (VI. 26.) IM. sz. rendelet 13.§ (2), 15.§ (1), (3) bekezdés).

Győr, 2016. évi december hó 1. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó